

Posudek vedoucího na diplomovou práci
Petry Hálové: Volný čas mládeže v období normalizace, UK FHS 2024, 104 s.

Diplomantka si za téma své diplomové práce zvolila náročné téma, kterým postižení vývoje volného času mládeže v období téměř dvaceti let bezesporu je. Dosavadní výzkum volného času mládeže se ve druhé polovině 20. století koncentroval především na dobu před rokem 1968. Diplomantka tak měla k dispozici vhodný základ, na který mohla navazovat, a metodologickou inspiraci, jak téma uchopit a zpracovat.

Diplomová práce vykazuje silné i slabé stránky. Silnou stránkou je bezesporu téma. Dostí silná pramenná základna nabízela řadu přístupů a umožňovala využití různých metod. Vlastní zpracování tématu je spíše slabou stránkou. Je příliš povrchní, bez patřičné hloubky, kterou by si téma i skutečnost, že jde o diplomovou práci, vyžadovaly. Tradiční přístup by se opřel o písemné prameny ze zkoumané doby (především archivní dokumenty a dobový tisk). Druhou možností bylo postavit výzkum na metodě orálních dějin. Autorka se nakonec rozhodla pro „podobu kvalitativního výzkumu – rozhovorů“ (s. 64). Metodice výzkumu je podle mého názoru věnováno málo prostoru, zvláště nejsou dobře patrná kritéria výběru respondentů.

Diplomová práce je vedle úvodu a závěru rozdělena do tří kapitol. V úvodu jsou jasně stanoveny výzkumné otázky a obecně i cíle. V dosti rozsáhlé první kapitole se autorka věnuje pojmu volný čas. Obsah pojmu by si však zasloužilo více vztáhnout k době, kterou diplomantka zkoumá, případně uchopit komparativně. Trávení volného času u počítače a internetu (např. s. 19) se ke zkoumané době příliš nehodí. Druhá kapitola představuje období normalizace. Pozitivně hodnotím využití části dobových sociologických prací k výzkumu volného času a jeho trávení. Za příliš stručnou považuji část věnovanou proměnám trávení volného času (s. 62–63), která mohla představovat jednu ze stěžejních částí. Pro diskusi v rámci obhajoby by se tak nabízelo se na toto téma zaměřit. Obsahem třetí kapitoly jsou diplomantkou provedené rozhovory s dvanácti respondenty. Odpovědi respondentů nejsou překvapivé, naopak spíše očekávatelné. Domnívám se, že autorka příliš nevyužila potenciál, který jí zvolená metoda skýtala. Příprava na rozhovory by velmi pravděpodobně umožnila získat více podrobnějších informací. Postrádám také hlubší hodnocení odpovědí. V závěru práce se diplomantka pokusila zodpovědět výzkumné otázky.

Tak jako většina začínajících badatelů si autorka neudržela dostatečný odstup od materiálů a kritický přístup k informacím získávaným z pramenů (např. hodnocení socialismu na s. 63). Žádoucí by také bylo, aby v rámci hodnocení diplomantka korigovala nepřesné odpovědi respondentů (např. Skaut v době normalizace, s. 67).

Po formální stránce diplomová práce nevykazuje závažnějších nedostatků. Seznam použitých zdrojů je v práci řádně uveden a je na ně průběžně odkazováno. Text je psán živým a čtivým jazykem. Náročnost a rozsáhlost tématu nemalou měrou ovlivnila kvalitu jeho zpracování. V této souvislosti je třeba ocenit i autorčino zaujetí, se kterým svou práci zpracovávala.

Diplomová práce Petry Hálové dílčím způsobem posouvá naše poznání zkoumaného tématu. Autorka prokázala schopnost zpracovat na základě použitých pramenů a literatury souvislý odborný text, který splňuje požadavky kladené na tento typ studentských prací. Diplomovou práci proto doporučuji k obhajobě a ještě se přikláním k hodnocení v e l m i d o b ř e.

V Praze 9. září 2024

Doc. PhDr. et JUDr. Jan Štemberk, Ph.D.